

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name: Pedagogy of Social Science Group-B

Subject Code: 4ED02PSS2

Branch: B.Ed.

Semester: 2

Date: 11/07/2022

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : ૧(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)
(૧) એકમપાઠનું મહત્વ જાણાવી તાસપાઠ અને એકમપાઠનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

(૨) મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પ્રશ્નોનાં પ્રકારો પૈકી નિબંધ અને ટૂંક જવાબી પ્રકારના પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ અને લાભાલાભ ચર્ચો.

પ્રશ્ન : ૧(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) આદર્શ પ્રશ્નપત્ર સંરચનાના લક્ષણો વર્ણવો.

(૨) સામાજિક વિજ્ઞાનનો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી તાસપાઠનું વિષયાભિમુખ અને હેતુકથન કરો.

(૩) નોંધ લખો : સામાજિક વિજ્ઞાન મંડળ.

પ્રશ્ન : ૨(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) લોકસભા અને રાજ્યસભા અંગે આપેલ મુદ્દાને આધારે નોંધ લખો. સભ્યપદ માટેની લાયકાતો, મુદ્દત, કાર્યો, સંસદની જરૂરિયાત.

(૨) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ માટે જવાબદાર પરિબળો વર્ણવો.

પ્રશ્ન : ૨(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) કાયમી જમાબંદી અને રૈયતવારી પદ્ધતિ વિશે જાણાવો.

(૨) નોંધ લખો : દાંડીકૂચ.

(૩) બંધારણમાં સમાવિષ્ટ મૂળભૂત ફરજો જાણાવો.

પ્રશ્ન : ૩(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) ઈ.સ.૧૮૫૭ના સ્વાતંત્ર સંગ્રામ માટે જવાબદાર કારણો વર્ણવો.

(૨) ભારતની મુખ્ય ખનીજો અને જમીનોનું ક્ષેત્રીય વિતરણ ચર્ચો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) અંગ્રજ શાસન દરમિયાન ભારતમાં પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણની સ્થિતિ જાણાવો.
- (૨) ઊર્જાના પરંપરાગત સ્ત્રોતો વિશે ટૂંકમાં જાણાવો.
- (૩)ભારતમાં જંગલોનું પર્યાવરણીય મહત્વ અને જંગલના જતન માટેના ઉપાયો સૂચવો.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) પૂર્વ ભારત અને પશ્ચિમ ભારતનું લોકજીવન આપેલ મુદ્દાને આધારે દર્શાવો. ખોરાક, પહેરવેશ, રહેઠાણ, ભાષા, ઉત્સવો, મેળાઓ.
- (૨)ભારતના બંધારણનાં કોઈપણ આઠ મૂળભૂત લક્ષણો સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧)સંસાધનોનાં સંરક્ષણના ઉપાયો જાણાવો.
- (૨)કુદરતી આપતિ દાવાનળ અને તીડ પ્રકોપ વિશે નોંધ લખો.
- (૩)નોંધ તૈયાર કરો : બિરસા મુંડા.

પ્રશ્ન : ૫નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

- (૧) બ્લૂ પ્રિન્ટના ત્રણ પરિમાણોના નામ આપો.
- (૨) આલ્બમ તૈયાર કરવા શી શી સામગ્રી જોઈએ ?
- (૩) નિદાન શબ્દ કયા ક્ષેત્રમાંથી આવેલો છે ?
- (૪)વિશ્વના માનવીઓનું સ્વાસ્થ્ય સુધારણાનું કાર્ય કઈ સંસ્થા કરે છે ?
- (૫) ભારતમાં પ્રથમ ગર્વનર જનરલ તરીકે કોણ આવ્યા હતાં ?
- (૬)હિન્દુસ્તાનનાં વિભાજન સમયે ભારતમાં કયા અંગ્રેજ ગર્વનર જનરલ હતાં ?
- (૭) કઈ ઉમરના બાળકોને ફરજિયાત અને નિ:શુલ્ક પ્રાથમિક શિક્ષણ મેળવવાનો અધિકાર છે ?
- (૮) ભારતના કયા કયા રાજ્યોમાં ધારાસભાનાં બે ગૃહ જોવા મળે છે ?
- (૯) અલ-નીનો કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?
- (૧૦)વૈકલ્પિક પ્રકારના પ્રશ્નનાં બે ઉદાહરણ આપો.
- (૧૧) માનવની મૂળભૂત જરૂરિયાત કઈ કઈ છે ?
- (૧૨)બાળ અધિકાર દિવસ કયા દિવસે ઉજવવામાં આવે છે ?
- (૧૩) લોક અદાલતનો સૌ પ્રથમ પ્રયોગ કયા રાજ્યથી શરૂ થયો ?
- (૧૪) કલા શાસ્ત્રીઓ કલાને કયા બે વિભાગમાં વહેંચે છે ?

